

قانون احترام به آزادیهای مشروع و حفظ حقوق شهروندی

نامه شماره ۹۰۵۷

تاریخ: ۱۳۸۳/۲/۲۸

وزارت دادگستری:

قانون احترام به آزادیهای مشروع و حفظ حقوق شهروندی که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ پانزده اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۳/۲/۱۶ به تایید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۱۰۷۱۸ مورخ ۱۳۸۳/۲/۲۱ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است به پیوست جهت اجرا ابلاغ می گردد.

رییس جمهور - سید محمد فاطمی

ماده و آمده- از تاریخ تصویب این قانون کلیه محاکم عمومی انقلاب و نظامی دادسراها و ضابطان قوه قضاییه مکلفند در انجام وظایف قانونی فویش موارد زیر را به دقت رعایت و اجرا کنند. متفلفین به مجازات مندرج در قوانین موضوعه محکوم خواهند شد:

۱- کشف و تعقیب جرایم و اجرای تحقیقات و صدور قرارهای تامین و بازداشت موقت می باید مبتنی بر رعایت قوانین و با حکم و دستور قضایی مشخص و شفاف صورت گیرد و از اعمال هر گونه سلیق شخصی و سوء استفاده از قدرت و یا اعمال هر گونه فحشونت و یا بازداشت‌های اضافی و بدون ضرورت اجتناب شود.

۲- محکومیت‌ها باید بر طبق ترتیبات قانونی و منمصر به مباشر، شریک و معاون جرم باشد و تاجرم در دادگاه صالح اثبات نشود و رای مستدل و مستند به مواد قانونی و یا منابع فقهی معتبر (در صورت نبودن قانون) قطعی نگردیده، اصل بر برائت متهم بوده و هر کس مق دارد در پناه قانون از امنیت لازم برخوردار باشد.

۳- محاکم و دادسراها مکلفند مق دفاع متهمان و مشتکی عنهم را رعایت کرده و فرصت استفاده از وکیل و کارشناس را برای آنها فراهم کنند.

۴- با دادفواهان و اشخاص در مظان اتهام و مرتکبان جرایم و مطلعان از وقایع و کلا در اجرای محوله و برفورد با مردم لازم است اخلاق و موازین اسلامی کاملاً مراعات گردد.

۵- اصل منع دستگیری و بازداشت افراد ایجاب می کند که در موارد ضروری نیز به حکم و ترتیبی باشد که در قانون معین گردیده است و ظرف مهلت مقرر، پرونده به مراجع صالح قضایی ارسال شود و خانواده دستگیر شدگان در جریان قرار گیرند.

۶- در جریان دستگیری و بازجویی یا استطلاع و تحقیق، از ایدای افراد نظیر بستن چشم و سایر اعضا، تمقیر و استفافاف به آنان اجتناب گردد.

۷- بازجویان و ماموران تحقیق از پوشاندن صورت و یا نشستن پشت سر متهم یا بردن آنها به اماکن نامعلوم و کلاً اقدامهای خلاف قانون فودداری و رزند.

۸- بازرسی‌ها و معاینات محلی جهت دستگیری متهمان فراری یا کشف آلات و ادوات جرم براساس مقررات قانونی و بدون مزاحمت و در کمال امتیاط انجام شود و از تعرض نسبت به اسناد و مدارک و اشیائی که ارتباطی با جرم نداشته و یا به متهم تعلق ندارد و افشای مضمون نامه‌ها و نوشته‌ها و عکسهای فامیلی و فیلم‌های خانوادگی و ضبط بی‌مورد آنها فودداری گردد.

۹- هر گونه شکنجه متهم به منظور افذ اقرار و یا اجبار او به امور دیگر ممنوع بوده و اقرارهای افذ شده بدینوسیله مجبیت شرعی و قانونی نخواهد داشت.

۱۰- تحقیقات و بازجویی‌ها باید مبتنی بر اصول و شیوه‌های علمی قانونی و آموزشهای قبلی و نظارت لازم صورت گیرد و با کسانی که ترتیبات و مقررات را نادیده گرفته و در اجرای وظایف خود به روشهای خلاف آن متوسل شده‌اند بر اساس قانون برفورد جدی صورت می‌گیرد.

۱۱- پرسش‌ها باید مفید و روشن و مرتبط با اتهام یا اتهامات انتسابی باشد و از کنجکاوای در اسرار شفصی و خانوادگی و سوال از گناهان گذشته افراد و پرداختن به موضوعات غیر موثر در پرونده مورد بررسی امتراز گردد.

۱۲- پاسخ‌ها به همان کیفیت اظهار شده و بدون تغییر و تبدیل نوشته شود و برای اظهار کننده خوانده شود و افراد با سواد در صورت تمایل خودشان مطالب خود را بنویسند تا شبیه ترمیف یا القا ایجاد نگردد.

۱۳- محاکم و دادسراها بر بازداشتگاههای نیروهای ضابط یا دستگاههایی که به موجب قوانین خاص وظایف آنها را انجام می دهند و نحوه رفتار مامورین و متصدیان مربوط به متهمان، نظارت جدی کنند و مجریان صمیع مقررات را مورد تقدیر و تشویق قرار دهند و با متخلفان برفورد قانونی شود.

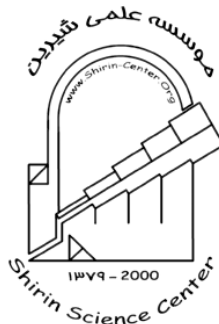
۱۴- از دفل و تصرف ناروا در اموال و اشیای ضبطی و توقیفی متهمان اجتناب نموده و در اولین فرصت ممکن یا ضمن صدور حکم یا قرار در محاکم و دادسراها نسبت به اموال و اشیای تعیین تکلیف گردد و مادام که نسبت به آنها اتفاد تصمیم قضایی نگردیده است در محفظ و مراقبت آنها اهتمام لازم معمول گردیده و در هیچ موردی نباید از آنها استفاده شفصی و اداری به عمل آید.

۱۵- رئیس قوه قضاییه موظف است هیأتی را به منظور نظارت و مسن اجرای موارد فوق تعیین کند. کلیه دستگاههایی که به نموی در ارتباط با این موارد قرار دارند موظفند با این هیأت همکاری لازم را معمول دارند. آن هیأت وظیفه دارد در صورت مشاهده تخلف از قوانین علاوه بر مکساعی در اصلاح روشها و انطباق آنها با مقررات با متخلفان نیز از طریق مراجع صالح برفورد جدی نموده و نتیجه اقدامات خود را به رئیس قوه قضاییه گزارش نمایند.

قانون فوق مشتمل بر ماده و امده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ پانزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۳/۲/۱۶ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی- مهدی کروبی

۱۳۸۳/۲/۲۹

Add: Jomhoori Street, No. 7444
Fasa, 74617-16948

Tel: (731) 333-1356

Fax: (731) 333-9977

www.shirin-center.org
info@shirin-center.org

تهیه و تنظیم از: **موسسه علمی شیرین**
Shirin Science Center

آدرس: فیابان جمهوری، پلاک ۷۴۴۴

فسا، کدپستی ۷۴۶۱۷-۱۶۹۴۸

تلفن: ۱۳۵۶-۳۳۳ (۷۳۱)

نمابر: ۹۹۷۷-۳۳۳ (۷۳۱)